

ИНТЕРВЮ

**Силвия Темелкова,
директор на Детска ясла "Здравец" - гр. Перник:**

**НЯКОИ РОДИТЕЛИ НЯМАТ ДОСТАТЪЧНО ВРЕМЕ ДА ОБЩУВАТ С
ДЕЦАТА СИ И ПРЕХВЪРЛЯТ ОТГОВОРНОСТТА ВЪРХУ ДЕТСКАТА ЯСЛА**

Силвия Темелкова е завършила специалност "Акушерка" в Централния полувисши медицински институт София (1981). След дипломирането си започва работа в МБАЛ "Рахила Ангелова" АД - гр. Перник.

От 2004 до 2012 г. работи в дом за Медико-социални грижи за деца като главна медицинска сестра. През 2009 г. завършва степен "Бакалавър" в специалност "Управление на здравни грижи". През следващата година завършва магистратура в Медицински университет - София, специалност "Управление на здравни грижи".

През 2012 г., след спечелен конкурс, Силвия Темелкова започва работа като директор в Детска ясла "Здравец". През 2014 г. по повод 40-годишнината на детската ясла организира съвместно с община Перник научна конференция под надслов "Детската ясла - единен процес за отглеждане и възпитание на децата", по време на която изнася задълбочен доклад по темата.

На специално тържество на 19 октомври - Денят на Свети Иван Рилски и на град Перник, кметът на Перник д-р Вяра Церовска раздаде наградите "Перник 2017" на отличилите се в сферата на здравеопазването, социалната дейност, образованието, културата, медиите и бизнеса.

В категорията "Специалист по здравни грижи" тази година наградата получи Силвия Темелкова - директор на детска ясла "Здравец" и зам.-председател на Регионална колегия - Перник.

Силвия Темелкова е един от основателите на Регионална колегия на БАПЗГ - гр. Перник. Тя е носител на наградите "Най-добър ръководител по здравни грижи" (2011) и "Най-добър професионалист по здравни грижи" (2013).

ИНТЕРВЮ

- Госпожо Темелкова Вие прибавихте още една награда към "колекцията" си от награди. какво означава за Вас това признание?

- Наградата е оценка за извършената работа, както от мен, така и от целия колектив на детската ясла. Подобриме условията за обгрижване на децата, така че яслата ни стана детско заведение от европейски тип.

- Дълги години сте били главна сестра в Дом за медико-социални грижи за деца, а от 2012 г. ръководите детска ясла. Защо избрахте да работите с деца - мнозина бягат от тази огромна отговорност?

- Може би призиванието ми е да работя с деца. Целият ми професионален път е свързан с децата. След като завърших образованието си с профил "Акушерка", започнах работа в МБАЛ „Рахила Ангелова“ в отделение за новородени. Първата глътка въздух, която поема бебето в нашите ръце - този момент винаги ме е зареждал със сила, доброта и вдъхновение да продължа да работя с децата до ден днешен.

- Разкажете с няколко думи за Вашия екип? Известно е, че недостигът на медицински сестри у нас е огромен. Вие имате ли притеснения, че когато опит-

ните професионалисти по здравни грижи се пенсионират няма да успеете са намерите техни заместници?

- Професионалистите по здравни грижи, които работят в яслата са с дългогодишен опит и умения. За съжаление повечето от тях са пред пенсионна и пенсионна възраст. Проблемът е много голям и лошото е, че се подценява и мерките, които се вземат са недостатъчни. А той е решим - трябва да се увеличи трудовото възнаграждение на медицинските сестри, за да има мотивация на младите да пожелаят да работят в сектора на здравеопазването.

- Общо колко деца посещават Детска ясла "Здравец"? Бихте ли казали с няколко шрихи как минава тяхното ежедневие?

- В момента детската ясла посещават 45 деца, но тече процес на прием от списъка на приетите деца. Ежедневието на децата преминава по много разнообразен начин, съобразен с дневния режим. Под ръководството на педагога с предварително утвърден от мен план. Децата пеят, апликират, осъществяват занимателни игри както навън, така и в залите за игра в яслата. Мога да се похваля, че базата ни е добра, разполагаме с много разнообразни занимателни играчки. Имаме театър и всяка седмица педа-

ИНТЕРВЮ

гогът с помощта на медицинските специалисти изнасят театрални представления пред децата. Имаме уреди, които позволяват да се развиват двигателните умения на децата. Празниците отбелязваме с приказни тържества. Празнуваме всички празници като акцентираме върху българските нрави и обичаи.

При тази форма на отглеждане и възпитание се изграждат преди всичко основните навици на детето.

- Медиите периодично съобщават за грубо или агресивно отношение на педагози и медицински специалисти към децата или от страна на подрастващите към техните преподаватели по време на пребиваването им в детската ясла, детската градина или училището. При Вас имало ли е подобни инциденти? Според Вас какви са основните причини за тази агресия и какви превантивни мерки сте взели срещу агресията?

- Със задоволство мога да кажа, че в Детска ясла „Здравец“ няма прояви на агресия, както между децата, така и от персонала спрямо децата. И тук искам да изразя моето мнение, че трябва да се развива тенденцията за самостоятелна детска ясла, а не за ОДЗ.

В самостоятелните детски ясли децата да обгрижват по-добре. Контролът на директора, който е медицински специалист, позволява адекватно да се решават всички проблеми с развитието, обучението и обгрижването на децата. В ОДЗ-тата педагозите нямат достатъчен поглед към децата в яслена възраст. Ненапразно в детските ясли децата от 0 до 3 г. се обгрижват от медицински специалисти. Контролът на директора спрямо медицинските сестри и обслужващия персонал е на ниво и те са готови да предотвратят всякакъв вид нередности през целия процес на отглеждане и възпитание на децата.

Според мен основните причини за агресия е недостатъчното общуване на някои родители с техните деца. В повечето случаи се прехвърля отговорността на детската ясла, детската градина и т.н.

- Защо според Вас родителите не общуват достатъчно с децата си?

- Смятам, че повечето родители имат желание да общуват с децата си, но нямат време. Заради забързания живот, ангажираността за изхранване на семейството и умората след тежкия ден, родителите не могат да дадат на детето си необходимото внимание.

- На 23 юни тази година БАПЗГ проведе Национална конференция на тема "Проблеми и перспективи на

здравните грижи в училищното и детското здравеопазване в Република България", в която участие взеха работещи специалисти в тази сфера от цялата страна. В края на конференцията участниците приеха декларация с 11 искания, адресирана до министрите на здравеопазването и финансите, и до Националното сдружение на общините.

Едно от тези искания БАПЗГ постави и на протеста на КНСБ, който се проведе на 27 октомври 2017 г. пред Министерския съвет - стартовата заплата за професионалистите по здравни грижи да бъде равна на три минимални работни заплати за страната. Мислите ли, че адекватното заплащане за положен труд може да спре изтичането на медицински сестри и акушерки в чужбина и би мотивирало повече млади хора да учат за тези професии?

- В споменатата конференция участвах и аз. Дебатирани бяха много сериозни проблеми относно училищното и детското здравеопазване. Лично аз подкрепих гласуваната декларация, необходима като стъпка за решаване на проблемите с кадрите в здравеопазването.

Една достойна заплата ще мотивира един млад специалист по здравни грижи. В момента стартира обучение на такива специалисти в разкрития Филалиал - гр. Перник към Факултета по обществено здраве на Медицински университет - София. Набрани са 20 студентки, които са декларирали, че ще упражняват професията си в Перник. Ето една надежда за приемственост!

- Как ще коментирате част от другите искания - изработване на национален стандарт за ранно детско развитие и стандарти за здравни грижи в детските ясли и образователните институции, ясни регламенти за дейностите и отговорностите на работещите професионалисти по здравни гри-

ИНТЕРВЮ

жи, разкриване на специалност "Детско и училищно здравеопазване", еднакво заплащане за равен труд, а не определяне на трудовите възнаграждения от съответната община?

- Динамичните промени в обществото изискват разработване на нови подходи и стандарти за детското развитие. Бих призовала за увеличение на стандартите за отглеждане на децата в детските ясли и градини, по този начин ще се увеличат финансовите средства, които влизат в общините, а от там следва и увеличение на средствата за яслите. В момента за всяко дете се отпускат годишно 2936 лева, които са крайно недостатъчни.

- Едно от исканията в гореспоменатата декларация е да се намерят начини да се засили взаимодействието между специалистите по здравни грижи, работещи в детските ясли, детските градини и училищата с общопрактикуващите лекари. Защо е важно да има такава колаборация?

- Тази връзка е важна, за да има адекватна реакция при обгрижването на децата и навременна намеса при кризисна ситуация. Липсата на достатъчна информация от общопрактикуващия лекар за дадено заболяване на детето крие рискове за неговото здраве.

- Какво друго в чисто морално-етичен план би помогнало на системата да работи по-добре и специалистите да се чувстват оценени по достойнство?

- Мисля, че трябва по-често да си спомняме клетвата на Флоранс Найтингейл – нейният апел за чистота и вярно практикуване на професията ни. Моралът и етиката зависят от ценностната система, която изповядва всеки медицински специалист. Ако моралът и етиката са на висота, спокойно можем да очакваме да получим нужното уважение от обществото. на децата и навременна намеса при кризисна ситуация. Липсата на достатъчна информация от общопрактикуващия лекар за дадено заболяване на детето крие рискове за неговото здраве.

- Какво друго в чисто морално-етичен план би помогнало на системата да работи по-добре и специалистите да се чувстват оценени по достойнство?

- Мисля, че трябва по-често да си спомняме клетвата на Флоранс Найтингейл – нейният апел за чистота и вярно практикуване на професията ни. Моралът и етиката зависят от ценностната система, която изповядва всеки медицински специалист. Ако моралът и етиката са на висота, спокойно можем да очакваме да получим нужното уважение от обществото.

Разговора води Румяна Милева

Публикувано в Електронния бюлетин на БАПЗГ, брой 10/2017 г.

